

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	E
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Crèdits	0.16 presencials (4 hores) 5.84 no presencials (146 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
María del Carmen Orte Socías carmen.orte@uib.es						No hi ha sessions definides

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Educació Social	Obligatòria	Tercer curs	Grau
Doble titulació: Grau d'Educació Social i Grau de Treball Social	Obligatòria	Tercer curs	Grau

Contextualització

Els éssers humans no som éssers aïllats, som éssers socials que compartim espais, esdeveniments, projectes i que, a més, en participam. Així doncs, l'individu s'integra a la societat a la qual pertany i, generalment, ho fa a través de la família. I aquesta institució és un fet cultural i universal: cultural, perquè la seva estructura i funció depenen de la cultura en la qual s'instauen; universal, perquè al llarg de tota la història de la humanitat i en les diferents civilitzacions el grup familiar apareix, amb diferències i modificacions, com el primer sistema que conté l'individu.

Aquest curs pretén analitzar, avaluar i conceptualitzar la família com a grup que té lleis pròpies, les seves funcions i les relacions que s'estableixen amb els membres que la formen. També pretén establir criteris de funcionament saludables i determinar els que s'allunyen dels paradigmes de funcionament positiu, per poder determinar patrons de conducta desadaptatius a fi de poder prevenir-los, pal·liar-los o eradicar-los.

Requisits

Competències

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	E
Idioma	Català

Específiques

1. CE11. Dissenyar i dur a terme projectes d'investigació sobre el medi social i institucional i sobre les persones i grups amb els quals es realitza la intervenció..

Genèriques

1. CT2. Capacitat d'Organització i Planificació; Tenir autonomia en l'aprenentatge. Adaptar-se a situacions noves. Desenvolupar el lideratge, la creativitat i l'esperit emprenedor. Desenvolupar l'obertura cap a l'aprenentatge al llarg de tota la vida. Tenir compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional; Tenir autonomia en l'aprenentatge. Adaptar-se a situacions noves. Desenvolupar el lideratge, la creativitat i l'esperit emprenedor. Desenvolupar l'obertura cap a l'aprenentatge al llarg de tota la vida. Tenir compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional..
2. CT6. Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions;.
3. CT8. Capacitat empàtica, respectuosa, solidària i de confiança cap als subjectes i institucions;.
4. CT11. Autonomia en l'aprenentatge ..

Continguts

Continguts temàtics

- 1.. Estructura i dinàmica familiar
- 2.. Influència de la família en les conductes problema
- 3.. La competència parental. Tipologies, indicadors i instruments per a la seva avaluació
- 4.. Aspectes clau dels programes de prevenció destinats a la família
- 5.. Programes de prevenció basats en la recerca
- 6.. Exemples de programes de prevenció destinats a la família

Metodologia docent

L'assignatura s'activa al tercer curs d'Educació Social, al primer semestre i es duu a terme a través de campus extens, l'alumnat haurà d'utilitzar aquest mitjà de forma continuada des de l'inici de curs. L'accés als continguts de l'assignatura es durà a terme a través del dipòsit per part de la professora i l'alumant de recursos documentals a la plataforma virtual a on s'aniran penjant de manera progressiva i coherent tots els materials necessaris per poder assolir les competències. La participació i ús de les diverses eines per a desenvolupar i treballar l'assignatura a Campus Extens, com ara els fòrums, xat, espai per a les entregues d'activitats encomanades (individuals i grupals); al mateix temps, permetrà penjar i intercanviar documentació rellevant i actual sobre els continguts de l'assignatura. Es contempla la realització d'una avaluació formativa-sumativa, és a dir, l'alumnat se li avaluaran totes i cada una de les activitats realitzades durant l'assignatura (no-recuperable). El treball diari és un element fonamental per a l'adquisició dels aprenentatges, d'aquí que també es valori la participació i les actituds dels alumnes a l'aula virtual. Conscients de la necessitat de fer propis els aprenentatges, l'assignatura contarà amb una actualització constant a on l'alumnat ha d'assumir un rol protagonista, tant del seu propi aprenentatge com el d'ajuda i suport virtuals als seus companys.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	E
Idioma	Català

És obligatori la realització i lliurament de les tasques i/o treballs en les dates previstes, fixades al cronograma de l'assignatura des de principis de curs. La no entrega i/o retard en el lliurament de les activitats no serà recuperable.

Les directrius per a desenvolupar amb èxit l'assignatura en la modalitat online són les següents:

- * Els continguts globals de l'assignatura és divideixen en blocs temàtics que alhora aquests estan subdividits en temes. A l'aula virtual és seguirà aquesta categorització i etiquetatge a fi de facilitar l'accés al contingut bàsic.
- * S'aconsella una primera lectura dins els primers dies que s'ha obert el tema (s'enviarà un avís a l'alumnat), a fi, que l'alumne és pugui organitzar per a realitzar totes les activitats dins del termini fixat.
- * És requisit amb condició no recuperable l'entrega de totes les activitats d'avaluació d'acord amb el calendari de l'assignatura.
- * Si, per alguna circumstància extraordinària i que es pugui acreditar, l'alumnat no ha pogut lliurar l'activitat al professorat haurà de concertar tutoria (telefònica, virtual o presencials) màxim dins els 7 dies hàbils posteriors a la data d'entrega fixada de la mateixa.
- * Per a concertar tutories amb el professorat responsable de l'assignatura caldrà enviar correu electrònic per a fixar dia i hora, així com també la modalitat (telefònica, online, virtual).
- * Durant el curs el professorat anirà dinamitzant la plataforma virtual per mitjà de foros, wikis, chat, etc.; serà requisit (no recuperable) i avaluable la participació a tots ells.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Seminaris i tallers	Presentació i defensa Projecte Final Assignatura	Grup mitjà (M)	L'alumnat haurà d'assistir a un seminari de 3 hores de durada el mes de gener 2014, els dies 13 i 20 de gener de 2014 amb l'objecte de fer l'exposició i defensa del seu Projecte Final.
Altres	Presentació de la guia docent	Grup gran (G)	Amb la finalitat de presentar la guia docent i donar a conèixer tots i cada un dels aspectes que és tindran en compte amb l'avaluació és convocarà a tot l'alumnat online a assistir a una tutoria grupal els primers quinze dies de l'inici del curs amb una durada de 1h. Aquest espai també ens servirà per a conèixer-nos. L'assistència a aquesta tutoria és obligatòria i tindrà lloc el dia 3d'Octubre a l'edifici Guillem Cifre de Colonya, aula A-16 de 18,30 a 19,30.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Activitats (actitud, lliurament activitats, forum, wiki, chat, etc.)	Es valorarà de forma positiva les participacions constructives i contingents al tema tractat realitzades a l'aula virtual a partir dels coneixements i competències adquirides amb les lectures temàtiques. Les activitat aniran dirigides a la consolidació dels coneixements així com al desenvolupament i pràctica de les habilitats i competències necessàries per la intervenció socioeducativa com a professional de l'educació social a l'àmbit familiar. La recerca documental, conèixer l'estat de la qüestió, compartir, cooperar i debatre amb els companys seran considerats valors afegits.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	E
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
		<p>L'assoliment dels coneixements contemplats a l'assignatura es valoraran igualment mitjançant el grau de participació en els fòrums plantejats pel professorat durant el desenvolupament de les distintes activitats.</p> <p>La qualitat de les activitats de participació i l'actitud de l'alumnat serà tinguda en compte a l'avaluació final</p> <p>El conjunt d'activitats a realitzar s'anirà donant de manera progressiva segons el desenvolupament dels temes. De manera paral·lela, l'alumnat haurà de llegir 3 llibres sobre el tema.</p>
Estudi i treball autònom en grup	Projecte Final Assignatura	Es realitzarà un estudi comparatiu de programes de prevenció familiar en diferents contextos d'intervenció. El treball de fi d'assignatura serà avaluat, per una part l'elaboració del mateix i, per altra, la defensa i presentació (tenint en compte els criteris assenyalats pel professorat).

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		4	0.16	2.67
Seminaris i tallers	Presentació i defensa Projecte Final Assignatura	3	0.12	2
Altres	Presentació de la guia docent	1	0.04	0.67
Activitats de treball no presencial		146	5.84	97.33
Estudi i treball autònom individual	Activitats (actitud, lliurament activitats, forum, wiki, chat, etc.)	96	3.84	64
Estudi i treball autònom en grup	Projecte Final Assignatura	50	2	33.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	E
Idioma	Català

Presentació i defensa Projecte Final Assignatura

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà d'assistir a un seminari de 3 hores de durada el mes de gener 2014, els dies 13 i 20 de gener de 2014 amb l'objecte de fer l'exposició i defensa del seu Projecte Final.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 2% per l'itinerari A

Presentació de la guia docent

Modalitat	Altres
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Amb la finalitat de presentar la guia docent i donar a conèixer tots i cada un dels aspectes que es tindran en compte amb l'avaluació és convocarà a tot l'alumnat online a assistir a una tutoria grupal els primers quinze dies de l'inici del curs amb una durada de 1h. Aquest espai també ens servirà per a conèixer-nos. L'assistència a aquesta tutoria és obligatòria i tindrà lloc el dia 3d'Octubre a l'edifici Guillem Cifre de Colonya, aula A-16 de 18,30 a 19,30.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 1% per l'itinerari A

Activitats (actitud, lliurament activitats, forum, wiki, chat,etc.)

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Es valorarà de forma positiva les participacions constructives i contingents al tema tractat realitzades a l'aula virtual a partir dels coneixements i competències adquirides amb les lectures temàtiques. Les activitats aniran dirigides a la consolidació dels coneixements així com al desenvolupament i pràctica de les habilitats i competències necessàries per la intervenció socioeducativa com a professional de l'educació social a l'àmbit familiar. La recerca documental, conèixer l'estat de la qüestió, compartir, cooperar i debatre amb els companys seran considerats valors afegits. L'assoliment dels coneixements contemplats a l'assignatura es valoraran igualment mitjançant el grau de participació en els fòrums plantejats pel professorat durant el desenvolupament de les distintes activitats. La qualitat de les activitats de participació i l'actitud de l'alumnat serà tinguda en compte a l'avaluació final El conjunt d'activitats a realitzar s'anirà donant de manera progressiva segons el desenvolupament dels temes. De manera paral·lela, l'alumnat haurà de llegir 3 llibres sobre el tema.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 64% per l'itinerari A

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	E
Idioma	Català

Projecte Final Assignatura

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Es realitzarà un estudi comparatiu de programes de prevenció familiar en diferents contextos d'intervenció. El treball de fi d'assignatura serà avaluat, per una part l'elaboració del mateix i, per altra, la defensa i presentació (tenint en compte els criteris assenyalats pel professorat).

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 33% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els recursos considerats en aquesta guia han de complementar-se mitjançant les consultes i el treball realitzat en les diferents tasques, individuals i de grup, contemplades en la metodologia.

Bibliografia bàsica

- Consejo de Europa (2006). Recomendación del Comité de Ministros a los Estados Miembros sobre políticas de apoyo al ejercicio positivo de la parentalidad, disponible en: <http://www.msps.es>.
- European Monitoring Centre for Drug and Drug Addiction (2013). North-american-drug-prevention-programmes: are they feasible in European cultures and contexts Lisbon : <http://www.emcdda.europa.eu/publications/thematic-papers/> -i- <http://www.emcdda.europa.eu/publications/thematic-papers/north-american-drug-prevention-programmes>
- Kaminski, J.W., Valle, L.A., Filene, J.H. y Boyle, C.L. (2008). A meta-analytic review of components associated with parent training program effectiveness. *Journal of Abnormal Psychology*, 3, 567-589.
- Kumpfer, K.L. y Johnson, J.L. (2007). Intervenciones de fortalecimiento familiar para la prevención del consumo de sustancias en hijos de padres adictos. *Adicciones*, 19 (1), 13-25.
- Kumpfer, K.L., Pinyuchon, M., de Melo, A. y Whiteside, H. (2008). Cultural adaptation process for international dissemination of the Strengthening Families Program (SFP). *Evaluation and Health Professions*, 33 (2), 226-239.
- Nation, M., Kumpfer, K.L., Crusto, C.A., Wandersman, A., Seybolt, D. Morrissey-Kane, E. & Davino, K. (2003). What works in prevention: Principles of effective prevention programs. *American Psychologist*, 58(6/7), 449-456. [PMID: 12971191].
- Orte, C. Ballester, Ll., March, M. (2013). The family competence approach, an experience of socio-educational work with families/El enfoque de la competencia familiar, una experiencia de trabajo socioeducativo con familias. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*, 21, 3-27.
- Orte, C. y GIFES. (2005a). Los programas de prevención de drogas centrados en la familia: una visión desde la investigación y la práctica. *Revista Proyecto*, 53, 14-17.
- Orte, C. y GIFES. (2005b). Una investigació educativa sobre un programa de competència familiar. En M. March, *Anuari de l'Educació de les Illes Balears* (pp. 284-295). Palma: Fundació Guillem Cifre de Colònia.
- Orte, C., Pascual, B., Ballester, L. (2013). Educación para la prevención: resultados de un programa de competencias familiares. *Revista Iberoamericana de Educación (OEI)*, núm. 61. En, <http://www.rieoei.org/index.php>
- UNODC (2009). *Guide to Implementing Family Skills Training Programmes for Drug Abuse Prevention*. New York: United Nations.
- UNODC (2013) *International Standards on Drug Use Prevention*. New York: United Nations. Recuperado de, <http://www.unodc.org/unodc/en/prevention/prevention-standards.html>

Bibliografia complementària

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	E
Idioma	Català

- Aguilar Ramos, Mª C. (2002). Educación familiar: una propuesta disciplinar y curricular. Málaga: Ediciones Aljibe.
- Barudy, J. (2001) Monografía sobre Habilidades y Competencias Parentales.
- Barudy, J., Dantagnan, M. (2005). Los buenos tratos a la infancia. Barcelona: Gedisa. Cap. 5. (77-125).
- Barudy Jorge, Dantagnan Maryorie (1999). Monografía Guía de valoración de competencias parentales. Barcelona: Ed. IFIVF.
- Barudy, J. i Marquebreucq, A.P. (2006). Hijas e hijos de madres resilientes. Barcelona: Gedisa.
- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *Journal of Early Adolescence*, 11(1), 56-95.
- Bersabé, R. M., Fuentes, M. J. y Motrico, E. (2001). Análisis psicométrico de dos escalas para evaluar estilos educativos parentales. *Psicothema*, vol. 13, nº 4, 678-684.
- Castro, J.; Toro, J.; Van Der Ende, J. & Arrindel, W. A. (1993). Exploring the feasibility of assessing perceived parental rearing styles in spanish children with the EMBU. *International Journal of Social Psychiatry*, 39, 47-57.
- Cerezo, M. A., Keesler, T. Y. Dunn. E.S. y Wahler, R.G. (1991). Standardized Observation Codes III. En M. A. Cerezo (Ed.), *Interacciones familiares: un sistema de evaluación observacional* (pp.17-59). Madrid: Mepsa.
- Center for Substance Abuse Prevention (2000). *Prevention works through community partnerships: findings from SAMHSA/CSAP's national evaluation*. Rockville, MD: CSAP.
- Center for Substance Abuse Prevention (2002a). *Science-Based Prevention Programs and Principles 2002. Effective Substance Abuse and Mental Health Programs for Every Community*. U.S. Department of Health and Human Services. Substance Abuse and Mental Health Services Administration (SAMHSA). Center for Substance Abuse Prevention. Rockville, MD.
- Center for Substance Abuse Prevention (2002b). *Substance Abuse and Mental Health Services Administration. Science-based substance abuse prevention: a guide*. DHHS Publication No. SMA 01-3505. Rockville, MD: SAMHSA/CSAP.
- Center for Substance Abuse Prevention (2009). *Identifying and Selecting Evidence-Based Interventions Revised Guidance Document for the Strategic Prevention Framework State Incentive Grant Program*. HHS Pub. No. SMA 09-4205. Rockville, MD: Center for Substance Abuse Prevention, Substance Abuse and Mental Health Services Administration.
- Cooney, S.M., Small, S.A. y O'Connor, C. (2007) *Strategies for recruiting and retaining participants in prevention programs*. What Works, Wisconsin Research to Practice Series, 2. Madison, WI: University of Wisconsin-Madison/Extension.
- Flaquer, L. (2002). Cambios en la estructura familiar. A Casas, F. i Gómez, C. (comp.) *Infancia, familia y calidad de vida*, págs, 48-6. Barcelona: Instituto de Infancia y Mundo Urbano (CIIMU).
- Fuentes, M. J., Motrico, E. y Bersabé, R. M. (1999). *Escala de Afecto (EA) y Escala de Normas y Exigencias (ENE): Versión hijos y versión padres*. Málaga: Universidad de Málaga.
- Gerard, A. B. (1998). *Parent-child relationship inventory (PCRI)*. Los Ángeles: Western Psychological Services
- Grisso, T. (1986). *Evaluating Competencies: Forensic Assessments and Instruments*. New York: Plenum Press.
- Holden, G. & Edwards, I. (1989). Parental attitudes toward child rearing: instruments, issues, and implications. *Psychological Bulletin*, 106,29-58.
- Magaz, A. y García, E. (1998). *PPE, Perfil de Estilos Educativos*. Baracaldo: Consultores en Ciencias Humanas.
- Mínuchin, S. (1986). *Familias y terapia familiar*. Buenos Aires: Gedisa. Cap. 1.
- Orte, C. (1993a). Familia y factores de riesgo en el consumo de drogas. Estado de la cuestión. Seminario Internacional sobre la prevención de las drogodependencias y el papel de la familia (pp. 171- 193). Vitoria.
- Orte, C. (1993b). Factores de riesgo en el consumo de drogas. *Revista Proyecto*, 7, 73- 84.
- Orte, C. (1997). ¿Cuáles son los principales factores de riesgo y protección en la familia?. Seminario sobre Prevención Familiar y Drogas. Madrid: Plan Nacional sobre Drogas.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	E
Idioma	Català

- Orte, C. (2000). La intervenció socioeducativa en el àmbit de la drogadicció. En P. Amorós y P. Ayerbe (Eds.), *Intervenció educativa en inadaptació social*. Madrid: Síntesis.
- Orte, C., Ballester, L. y March, M.X. (2008). A cluster analysis of families at risk who participated in a family skills program (the Strengthening Families Program). SPR 16th Annual Meeting. California.
- Orte, C., Fernández, C. y Pascual, B. (2007). La implicación de los agentes sociales en los programas de intervención socioeducativa con familias. En X.M. Cid y A. Peres (Eds.), *Educación social, animación sociocultural y desarrollo comunitario II*. Vigo: Universidade de Vigo.
- Orte, C., March, M., Ballester, L. y Touza, C. (2007). Results of a family competence program adapted for Spanish drug abusing parents (2005-2006). Póster presentado en la 15ª Conferencia Anual de la Society for Prevention Research, Washington, DC. Mayo.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Pascual B., Fernández, C. y Oliver, J.L. (2010). Programa de Competencia Familiar (PCF). Guía de los padres y de las madres. Manual del usuario y de la usuaria adaptado (MUA). Palma: UIB.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C. y Oliver, J.L. (2008a). Manual del programa de competencia parental. Programa de competencia familiar (PCF). Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C. y Oliver, J.L. (2008b). Manual del programa para mejorar las relaciones familiares. Programa de competencia familiar (PCF). Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C., Oliver, J.L., Fernández, M.C. y Mestre, L. (2008c). Manual del programa de competencia parental. Programa de competencia familiar (PCF). Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C., Oliver, J.L., Fernández, M.C. y Mestre, L. (2008d). Manual del programa para mejorar las relaciones familiares. Programa de competencia familiar (PCF). Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Fernández, C., Oliver, J.L., Fernández, M.C. y Mestre, L. (2008e). Manual del programa de habilidades sociales de los hijos e hijas. Palma de Mallorca: UIB. Adaptado de Strengthening Families Program. Con el permiso de Karol. L. Kumpfer.
- Orte, C., March, M.X., Ballester, L., Touza, C., Oliver, J.L., Fernández, M.C., Fernández, C. y Mestre, L. (2006). Building family Competence for users undergoing treatment with children. Comunicación presentada en el Congreso 23rd World Conference of Therapeutic Communities New York, September, 2006. *Advances in TC. Special Programs for Parents and Their Children*: Nueva York .
- Orte, C., March, M.X., Oliver, J.L. y Fernández, C. (2007). Implementación del programa de competencia familiar (Strengthening Family Program) en España en el contexto de un programa terapéutico: condiciones para su eficacia. Póster presentado a las XXXIV Jornadas nacionales de sociodrogalcohol: Valencia.
- Orte, C., March, M.X., Touza, C., Mestre, L. (2008). Material Audiovisual de Apoyo al Programa de Competencia Familiar. Palma: Serveis Audiovisuals UIB.
- Orte, C., Pascual, B. y Oliver, J.L. (2009). Evaluación cualitativa del proceso de implementación del Programa de Competencia Familiar Familiar (Strengthening Family Program) en servicios sociales de atención primaria. Póster presentado a las XXXVI Jornadas nacionales de Sociodrogalcohol. Salamanca.
- Orte, C., Pascual, B., Fernández, C. (2008). La aplicación de programas de prevención familiar en el ámbito de los servicios sociales: análisis de contextos y propuesta de buenas prácticas. XXXV Jornadas Nacionales de Sociodrogalcohol (10-12 de abril). A Coruña.
- Orte, C., Touza, C. y Ballester, L. (2007). Análisis del grado de fidelidad en la ejecución de un programa de competencia familiar. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*. Tercera Época, 14, 95-113.
- Orte, C., Touza, C., Ballester, L. y March, M.X. (2008). Children of drug-dependents parents: prevention programme outcomes. *Educational Research*, 50, 249-260.
- Palacios, J. (1994). Escala de evaluación de estilos Educativos (4E). Sevilla: Servicio de publicaciones de la Universidad de Sevilla.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22315 - Intervenció Socioeducativa amb la Família
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	E
Idioma	Català

Roa, L. y del Barrio, V. (2001). Adaptación del cuestionario de Crianza Parental (PCRI-M) a población española. *Revista Latinoamericana de Psicología*, 33, 324-341.

Tobler, N.S. y Kumpfer, K.L. (2000). *Meta-analysis of effectiveness of family-focused substance abuse prevention programs*. Rockville, MD: Center for Substance Abuse Prevention.

Villar, P.; Luengo, Mª A.; Gómez, J. A. y Romero, E. (2003). Una propuesta de evaluación de variables familiares en la prevención de la conducta problema en la adolescencia. *Psicothema*, 15 (4), 581-588.

Altres recursos

Substance Abuse and Mental Health Services Administration:

<http://www.samhsa.gov/prevention/>

<http://www.samhsa.gov/espanol/>

Family Welfare Association (FWA). <http://www.fwa.org.uk/>.

Head Start. <http://www.headstartinfo.org/index.htm>.

La Maison Verte. <http://www.lamaisonverte.asso.fr/index.htm>.

Preescolar Na Casa-Educar en familia. <http://www.preescolarnacasa.org>.

Programa de Competència Familiar: <http://www.competenciafamiliar.com>

Strengthening Families Program <http://www.strengtheningfamiliesprogram.org/>

Observatorio Infancia <http://www.observatoriodelainfancia.msssi.gob.es/>

Política Social Familias e Infancia <http://www.msps.es/politicaSocial/familiasInfancia/documentacion.htm>

Winter School "Evidence-based parent education programs and best practice to promote positive parenting", January 10-14, 2011 in Puerto de la Cruz, Tenerife, Canary Islands, Spain. <http://blogs.udv.ull.es/tfews/>

Institut d'infància i món urbà, <http://www.ciimu.org/>

